

باسمه تعالی

دستورالعمل اجرایی سامانه ثبت قراردادهای واگذاری مطالبات قراردادی، موضوع تبصره (۴) ماده (۳) آیین‌نامه اجرایی ماده (۸) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی

فصل اول: کلیات

ماده ۱- در این دستورالعمل اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱. قانون: قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی - مصوب ۱۳۹۸
۲. آیین‌نامه: آیین‌نامه اجرایی ماده (۸) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی، موضوع نحوه واگذاری مطالبات قراردادی (فاکتورینگ)
۳. قرارداد اصلی: قراردادی که بین دو یا چند طرف با موضوع تأمین انواع کالا و خدمات، مصرح در بند (۲) ماده (۱) آیین‌نامه منفرداً یا مجتمعاً منعقد می‌گردد.
۴. تأمین‌کننده یا فروشنده: طرف یا طرف‌های متعهد به انجام موضوعات مصرح در بند (۳) ماده (۱) آیین‌نامه
۵. کارفرما یا مشتری: طرف متعهد به پرداخت مصرح در بند (۴) ماده (۱) آیین‌نامه
۶. مطالبات قراردادی: تمامی تعهدات ارزی و ریالی مصرح در بند (۵) ماده (۱) آیین‌نامه
۷. مطالبات قراردادی محقق شده: مطالبات قراردادی که تأمین انواع کالا یا خدمات موضوع قرارداد مابه‌ازای آن بر اساس قرارداد اصلی، تسجیل و قطعی شده است.
۸. مطالبات قراردادی محقق نشده: مطالبات قراردادی که بر اساس قرارداد اصلی، در صورت تأمین، تسجیل و قطعی شدن بر ذمه مشتری است.
۹. انتقال دهنده: تأمین‌کنندگان یا پذیرندگان که مطالبات قراردادی را به نهاد مالی دیگر واگذار می‌کنند.
۱۰. پذیرنده/ثالث/خریدار: نهاد مالی که با رعایت قوانین و مقررات، مطالبات قراردادی به وی واگذار می‌شود، مصرح در بند (۹) ماده (۱) آیین‌نامه.
۱۱. قرارداد واگذاری: قراردادی بین انتقال دهنده و پذیرنده که در آن تمام یا بخشی از مطالبات قراردادی از انتقال دهنده به پذیرنده واگذار می‌شود، مصرح در بند (۱۰) ماده (۱) آیین‌نامه.

۱۲. **قرارداد واگذاری معکوس:** قراردادی بین مشتری /مشتریان، تأمین کننده/تأمین کنندگان و پذیرنده درون زنجیره تأمین که در آن تمام یا بخشی از مطالبات قراردادی تأمین کننده از مشتری در قرارداد اصلی به پذیرنده واگذار می‌شود و پرداخت توسط پذیرنده به تأمین کنندگان در زنجیره تأمین انجام می‌شود، مصرح در بند (۱۱) ماده (۱) آیین‌نامه.

۱۳. **مشتری نهایی قرارداد واگذاری معکوس:** مشتری / یا مشتریانی که در قرارداد واگذاری معکوس، تأمین کننده به سایر مشتریان در زنجیره تولید نباشند، مصرح در بند (۱۲) ماده (۱) آیین‌نامه.

۱۴. **دستورالعمل پرداخت:** گزارشی که پذیرنده به موجب آن شیوه پرداخت مطالبات قراردادی واگذار شده در قرارداد واگذاری را به اطلاع مشتری می‌رساند، مصرح در بند (۱۳) ماده (۱) آیین‌نامه.

۱۵. **واگذاری متوالی:** واگذاری مطالبات قراردادی که پذیرنده در قرارداد واگذاری از انتقال دهنده دریافت کرده و تمام یا بخشی از آن را به پذیرنده جدید در قالب قرارداد واگذاری جدید واگذار می‌کند، مصرح در بند (۱۴) ماده (۱) آیین‌نامه.

۱۶. **واگذاری:** شامل قرارداد واگذاری و قرارداد واگذاری معکوس و قرارداد واگذاری متوالی مصرح در بند (۱۵) ماده (۱) آیین‌نامه.

۱۷. **اطلاعیه واگذاری:** گزارشی که به موجب آن انعقاد قرارداد واگذاری مشترکاً توسط انتقال دهنده و پذیرنده تأیید می‌شود و به اطلاع مشتری می‌رسد و مشتمل بر اطلاعات قرارداد اصلی و قرارداد واگذاری است، مصرح در بند (۱۶) ماده (۱) آیین‌نامه.

۱۸. **ضمانت پرداخت مطالبات قراردادی:** تضامین ارایه شده توسط مشتری به تأمین کننده برای پرداخت تعهدات مشتری یا هر نوع ضمانت‌نامه‌ای که مشتری برای تضمین پرداخت مطالبات قراردادی در چارچوب قرارداد اصلی یا غیر از آن به تأمین کننده اعطا می‌کند؛ از قبیل برق، نفت، گاز، محصولات و عواید، اعطای تنفس خوراک و نظایر آن مصرح در بند (۱۷) ماده (۱) آیین‌نامه.

۱۹. **سامانه /کارگزاری:** سامانه‌های ثبت واگذاری مطالبات قراردادی موضوع تبصره‌های (۱) و (۴) ماده (۳) آیین‌نامه مصرح در بند (۱۸) ماده (۱) آیین‌نامه.

۲۰. **بانک:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

۲۱. **وزارت:** وزارت امور اقتصادی و دارایی

فصل دوم: چارچوب و مقررات تنظیم قرارداد واگذاری

ماده ۲- در قرارداد واگذاری لازم است نسبت به موارد ذیل تعیین تکلیف شود:

- ❖ تعیین فاکتورینگ با حق رجوع یا بدون حق رجوع نهاد مالی^۱ و ضوابط آن
 - ❖ تعیین نرخ تأمین مالی و هزینه‌های فاکتورینگ و شیوه پرداخت
 - ❖ تعیین واگذاری تمام یا بخشی از مطالبات قراردادی – در صورت واگذاری بخشی، مشخص کردن کامل بخش مطالبه مورد واگذاری از قرارداد اصلی
 - ❖ پیش‌بینی‌های لازم در خصوص اصلاحات احتمالی آتی قرارداد اصلی
 - ❖ ساز و کار تأمین مالی بنگاه توسط نهاد مالی (شرایط و تاریخ‌های پرداخت) و نظارت نهاد مالی بر پیشرفت پروژه در صورت لزوم
 - ❖ واگذاری تضامین طلب به نهاد مالی در صورت وجود و در صورت لزوم (موضوع تبصره ۲ ماده ۸ قانون)
 - ❖ تضامین احتمالی مورد نیاز نهاد مالی (علاوه بر مطالبات قراردادی)
 - ❖ پیش‌بینی‌های لازم در خصوص اصلاحات یا بی‌اعتبار شدن قرارداد واگذاری
 - ❖ حل اختلاف و داوری: طرفین در خصوص موارد اختلاف، مطابق با مقررات مربوطه از جمله آئین‌نامه اجرائی ماده (۸) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی کشور، به مرجع تعیین شده مراجعه خواهند نمود.
 - ❖ فسخ قرارداد: در صورت عدم اجرای به موقع تعهدات و در صورتی که نقض یا عدم رعایت یا عدم اجرای تعهدات ضامن یا کارفرما تا روز کاری پس از اخطار کتبی پذیرنده به کارفرما و یا اشخاص مسئول در تضامین، متوقف و جبران نشود، مطالبات واگذار شده به پیمانکار بازگردانده می‌شود.
 - ❖ معرفی دقیق قرارداد اصلی مورد واگذاری شامل
 - مشخصات و نشانی کامل طرفین و موضوع قرارداد اصلی
 - تمامی شماره‌های ثبت و شناسه‌های قرارداد اصلی در سامانه‌های داخلی دستگاه‌ها، و سامانه‌های عمومی و دولتی
 - تاریخ انعقاد قرارداد اصلی
 - متن قرارداد اصلی و کلیه ضmann و اصلاحات آن تا تاریخ انعقاد قرارداد واگذاری
- ماده ۳-** انتقال‌دهنده در قرارداد واگذاری مکلف است ضمن امضای قرارداد واگذاری، موارد زیر را تأیید کند و متعهد شود:

^۱ Recourse factoring – Non-recourse factoring

- ۱- ممنوعیتی برای واگذاری این مطالبات قراردادی ندارد.
- ۲- پیش از انعقاد قرارداد واگذاری، مطالبات قراردادی مورد واگذاری را به پذیرنده دیگری واگذار نکرده است.
- ۳- مطالبات قراردادی واگذارشده، تا لحظه انعقاد قرارداد واگذاری، توسط کارفرما پرداخت نشده است.
- ۴- متن کامل قرارداد اصلی، ضمایم آن و هرگونه تغییری که تا زمان انعقاد قرارداد واگذاری در قرارداد اصلی ایجاد شده است، تماماً در اختیار پذیرنده قرار داده است.
- ۵- از تاریخ انعقاد قرارداد واگذاری، در صورت ایجاد هرگونه تغییر در قرارداد اصلی و ضمایم آن، پذیرنده را از جزئیات کامل تغییرات مطلع سازد.
- ۶- در صورتی که به هر دلیلی کارفرما تمام یا بخشی از مطالبات قراردادی واگذار شده به پذیرنده را در وجه انتقال‌دهنده پرداخت نماید، موظف است مطالبات مذکور را فوراً به پذیرنده تحویل نماید.
- ۷- مطالبات از هر لحاظ مورد تأیید کارفرما بوده و در این مورد مغایرت یا اختلاف حسابی وجود ندارد.

فصل سوم: ملاحظات

- ماده ۴- هر قرارداد واگذاری باید در سامانه ثبت شود. در غیر این صورت قرارداد واگذاری نافذ نبوده و برای کارفرما لازم‌الرعايه نیست.
- ماده ۵- هر گونه توافق، شرط، ماده، بند و نظایر آن، در درون قرارداد اصلی یا خارج قرارداد اصلی که حق واگذاری مطالبات قراردادی، حق ارسال اطلاعیه واگذاری و دستور پرداخت را محدود یا سلب نماید، باطل است و بطلان آن مبطل قرارداد اصلی و قرارداد واگذاری و سایر قراردادهای تبعی آنها نمی‌شود.
- ماده ۶- انتقال‌دهنده نسبت به عدم پرداخت مطالبات قراردادی توسط کارفرما تعهدی ندارد؛ مگر این که در قرارداد واگذاری توافق دیگری بین انتقال‌دهنده و پذیرنده تصریح شده باشد.
- ماده ۷- هزینه مالی ناشی از واگذاری تمام یا بخشی از مطالبات قراردادی محقق شده و محقق نشده تأمین‌کننده کالا و خدمات از کارفرمایان بابت فعالیت‌های غیرمعاف مالیاتی نظیر فعالیت‌های پیمانکاری که در چهارچوب ماده (۸) قانون به اشخاص حقیقی و حقوقی ثالث (پذیرندگان) اعم از بانک‌ها یا مؤسسات اعتباری واگذار می‌شود، صرفاً برای تأمین‌کنندگان کالا و خدمات و حداکثر معادل حداقل سود مورد انتظار عقود مشارکتی مصوب شورای پول و اعتبار به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته می‌شود.

ماده ۸- پس از ثبت قرارداد واگذاری در سامانه، طرح دعوای پذیرنده علیه مشتری در محاکم قضایی در موضوع مطالبات قراردادی، صرفاً در چهارچوب حقوق و تعهدات تأمین‌کننده و مشتری در قرارداد اصلی و الحاقات بعدی آن مسموع است.

ماده ۹- قرارداد واگذاری و سایر قراردادهای تبعی آن، به جز مواردی که در این آیین‌نامه و ماده (۸) قانون تصریح شده است، بدون موافقت کارفرما (مشتری) بر حقوق و وظایف او در قرارداد اصلی مؤثر نیست.

ماده ۱۰- کارفرما حق ندارد به موجب قصور تأمین‌کننده در اجرای قرارداد اصلی، مبالغ پرداخت‌شده را از پذیرنده مسترد کند و حق کارفرما برای اقامه دعوا علیه تأمین‌کننده برای مبلغ پرداختی مطابق قوانین و مقررات مربوط، محفوظ است.

ماده ۱۱- اطلاعیه واگذاری و دستورالعمل پرداخت بایستی به تایید پذیرنده و انتقال دهنده برسد و از طریق سامانه به مشتری ارسال شود.

ماده ۱۲- مکاتبات، اطلاعیه‌ها و ابلاغ‌های موضوع این توافق نامه باید از طریق سامانه واگذاری مطالبات قراردادی اعلام شده ارسال شود و مواردی که قابل ارسال از طریق سامانه‌های قانونی اعلام شده نیست، باید کتبی یا الکترونیکی باشد و به نحوی مطمئن ارسال شود که تحویل آن به طرف مقابل به صورت قطعی حاصل گردد.

ماده ۱۳- ابزارهای تبادل اطلاعات شامل سامانه‌های قانونی اعلام شده، ارسال از طریق پست یا خدمات پیک به اقامتگاه مندرج در قرارداد، تلفن ثابت و تلفن همراه و پست الکترونیکی مندرج در قرارداد و شبکه‌های اجتماعی مجاز است.